

Työläisnaisen asemasta

(Jatkoa ensimmäisestä sivulta)

mään henkisesti. Se on alkanut järjestäytymään ja järjestöjensä avulla vaatimaan työpäivän lyhennystä, parempia palkkoja y.m. oikeuksia. Se on osottautunut olevansa muutakin kuin sukupuolikone, se on tunnut olevansa ihminen, sekä vaatinut sen mukaisia yhteiskunnallisia ja taloudellisia oikeuksia. Työläisnainen on astunut viimeisten vuosikymmenien aikana miehen rinnalle yhteseen luokkataistelurintamaan vaatimaan yhteiskuntajärjestelmän perinpohjaista muuttamista. Ja silloin on hän myöskin kapitalistin silmissä muutunut köyhälistöluokan kapinalliseksi jäseneksi, jota on rangaistava yhtä raastasti kuin miestäkin.

Suomessa valkoisen teurastuksen aikana ammuttiin äiti lapsi sylissä, raskattain voitettuja työläisneitoja, sekä sen jälkeen kidutettiin kuoliaaksi, kuten erään upseerin keuhkelun mukaan Tampereelta valloitetussa tehtiin. Porvariston paljon puhuma "äitilyden pyhyys" oli silloin kadonnut olemattomiin. Raskautensa viimeisillä asteillakin ollen saivat vaimot tehdä miehillensä seuraa sanakuopan reunalle. "Naarassusina" heitä ja heidän "pentujaan" murhattiin.

Ei ainoastaan Euroopassa, vaan Amerikassakin on asianlaita sama. On kymmenittäin tapauksia, joissa vapaaksi keuhutun maan tuomioistuimet ovat jautelleet kouraan tuntuvia luokkatuomioita naisille, jotka ovat uskaltaneet esiintyä sorrettujen asian puolesta.

Samassa asemassa on työläisnainen täällä hetkellä kaikkialla. Hän on joutunut riistäjäänsä maalitaluksi kuten mieskin. Ainoa tie, joka hänet pelastaa on luokkataistelun voitokas tie. Yhä suuremmin julkoin, yhä tietoisimpänä omasta ihmisarvostaan on työläisnainen käyttävä köyhälistön kansainväliseen luokkataistelurintamaan ja siinä yhdessä miehen rinnalla taisteltava paremman tulevaisuuden puolesta. Siihen velvoittaa työläisnaisia läpi ihmiskuntahistorian kärsimänsä sorto ja häpeä!

NAISTEN VALLANKUMOUKSELLISEN TOIMINNAN RAKENTAMINEN

Moskova. — Saattaakseen Kommunistisen propagandatyön naisten keskuudessa järjestettyä kansainvälisessä mittakaavassa on Kommunistisen Internationalen yhteyteen Moskovaan perustettu erikoinen sihteeristö. Kuten tunnettua on työskentelyä varten naisten keskuudessa Länneestä valittu Kolmannen Internationalen Toimeenpanevaan komiteaan тов. Klara Zetkin ja hänen sijaiskseen, hänen ollessa estettyinä тов. A. Kollontay. Paitsi tätä on järjestetty sihteeristöön kuulumaan vielä kaksi edustajaa Länsi-Euroopassa ja viisi edustajaa Neuvosto-Venäjällä. Sihteeristöön kuuluvat тов. Rolland, Holat, Länneestä ja тов. Krupskaja, Samulova, Stali, Liliina ja Simitovitsh.

Tämä sihteeristön ensimmäisessä istunnossa oli käsiteltävänä työsuunnitelma. Sihteeristö hyväksyi tehtäväkseen laajan suunnitelmallisen järjestötyön. Aikomuksena on järjestää luentoja niitä varten jotka lähemmin haluavat tutustua työskentelyyn naisten keskuudessa. Kyseessä on myöskin erikoisen kansainvälisen julkaisun toimittamisesta, jossa julkaisussa käsiteltäisiin eri kysymyksiä naisten keskuudessa käytävien valistustyön aloilla. Sitäpaitsi päätettiin esittää Kommunistisen Internationalen kautta kaikille Länneen kommunistisille julkaisuille ja lehdistöille että nämä järjestäisivät niin kutsuttuja "Työläisnaisen" sivuja. Niinikään päätettiin ryhtyä julkaisemaan erikoisia kirjallisia neuvostojärjestelmästä muitten

maiden naisproletariaatin tutustuttamiseksi kaikkien niihin dekreetteihin ja laitoihin, jotka ilmenevät kommunistisen opin käytännössä soveluttajana. Niinikään päätettiin kääntää julistuksella kaikkien maitten työläisnaisen puoleen, jotka ovat ammatillisissa liitoissa piakkoin koostuvan kansainvälisen ammatillisten liittojen edustajakokouksen johdosta ja esittää ammatillisten liittojen kansainväliselle toimistolle, että päiväjärjestyksessä tässä kongressissa olisi myöskin otettava kysymys työskentelystä naisproletariaatin keskuudessa. Samalla päätettiin järjestää tiedonantojen vaihto vakinaiselle kunnalle.

Yhtenä lähemmistä sihteeristön tehtävistä tulee olemaan kansainvälisen työläisnaisen konferenssin kokouksittuminen.

Sihteeristön kokouksia pidetään säännöllisesti joka viikko.

Pieni sinisilmäinen poika

Kirj. Iris.

Käytyään kahdeksan vuotta amerikalaisista kansakoulusta täytyi Lottien mennä ansaitsemaan oman osansa perheen toimeentuloksi. He asuivat suuressa kaupungissa, jossa oli useita tehtaita. Ei siis ollut ollenkaan vaikeata saada työtä, vaikkakin hän oli vasta neljäntoista vuotias.

Lottie meni työhön eräaseen tehtaan, jossa tehtiin matrasseja ja automobilityynyjä. Siellä oli suuri määrä lapsia työssä. Toiset lapset olivat vasta 11—12 vuoden ikäisiä, vaikkakaan he eivät näyttäneet kuin noin 9—10 vuotiaita. Niin laihjoja, surkastuneita ja kalpeita he olivat. Nämä lapset tekivät työtä kello puoli kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Puoli tuntia he saivat päivällislomaa.

Lottielle annettiin työksi panna rautalankavieterejä niitä varten valmistettuihin pusseihin. Melkein kaikki lapset tekivät samaa työtä. Ainoastaan muutamat pojat saivat toimekseen kerätä jo valmistetut pussit lattialta, kuljettaen ne sitten pois.

Ensimmäinen päivä oli vaikea Lottielle. Ei ikinä hän voi unhottaa, kuinka väsynyt hän oli illalla saapuessaan kotiin. Ja kädet! Koko hänen oikeaa käsivarttaan pakotti ja sormet olivat täynnä kipeitä, polttavia naarmuja, rautalankojen viiltelemiä. Hänen äitinsä koetti lohduttaa häntä, voidellen haavoja glyseriinillä ja käskien hänen seuraavana päivänä panna sormensa kääreisiin. Lottie teki niin ja se kyläkin olisi ollut hänen sormilleen parempi, mutta ihmeekseen hän huomasi, ettei kukaan muu pttänyt kääreitä sormissaan. Ja tiedusteltuaan syytä tähän sai hän vastauksen, että "me emme voisi ansaita mitään." Siis pois otti hänkin kääreet sormistaan.

— Antaa niiden pakottaa, kyllä ne tottuu, neuvot hänelle eräs pieni kalpea tyttö, kertoen Lottielle sitten omat vaikeutensa alkuajanaan. Hän oli vasta kymmenen vuoden, hän kuiskaten selitti. Hänen äitinsä oli hankkinut hänelle työluvan kaupungin hallitukselta, sanoen hänen olevan 12-vuotias. Isänsä oli kuollut. Xidillä kuusi pientä lasta, joista hän, Stella, oli vanhin. Hän oli ollut täällä työssä jo puoli vuotta ja voi tehdä jo joskus \$11 viikossa.

— Mutta silloin minun selkääni kyllä koskee, hän sanol.

Ja nyt ymmärsi Lottie, että mitä kovemmassi hän työskentelee, sitä enemmän hän saa rahaa. Ja kuinka ihanaa olisikaan viedä kotiin lauantaina \$10. Hän lujasti päätti ansaita sen.

Vähitellen hän tottui työhön, mutta väsyttävää se loka tapauksessa oli. Ei mikään ollut sen hauskeempaa kuin sunnuntai-aamut. Silloin

hän sai nukkua kyllykseen ja äiti aina hankki jotain hyvää täksi päiväksi. Ja iltapäivällä hän otti kaksi pientä siskoaan ja veljensä suureen puistoon kävelyille. Oh, kuinka he iloitsivat ja nauttivat. Lottie jol itseensä tätä ilmaa ja suurien vihreitten puitten sulolista tuoksua. Tällöin hän tunsi elävänsä — tunsi sen sykkivän itsessään. Mallma tuntu silloin niin suurelta, aurinkoiselta ja ihanalta! Ah! Hän sulki silmänsä, hän halusi katkeä kaiken tämän kauneuden sieluunsa, jossa sitä tehtaan synkeyskään ei voisi tumentaa. Niin, tehdas, sehän olisi taas edessä huomenna. Mutta nyt hän ei halunnut ajatella sitä. Nyt hän halusi vain ilotta vapautustaan! Ja kutsuen pikku siskonsa ja veljensä luokseen hän antoi heille viikko-rahastaan (joka oli 1 dollari) 10c kullekin jääkermää varten.

Maanantaina alkoi taas vanha vaellus tehtaaseen. Kesä oli juuri parhaimmillaan. Ilmat olivat uskaisen kuumat. Aurinko oli kuin tulipallo pilvettömällä, sinisellä taivaalla. Jo aamuisin voittin nähdä ihmisjoukkojen kiirehtivän pois tämän sietämättömän kuumuuden alta, joko merenrannikolle, maaseudulle tai edes kaupungin puistoihin. Mutta nämä hennot ihmistaimet riensivät — tehtaaseen, synkkään pimeään tehtaaseen. Aurinko antoi valoa mallmale niin, että se teki kipeää silmille, mutta siitä ei riittänyt heille. Tehtaan sisällä oli niin pimeää, että tosin palkoin täytyy pitää sähkö valaisemassa. Näinä aikoina kärsivät lapset eniten. He tulivat vielä entistään kalpeammiksi, sillä kuumuus oli ankara.

Jo useana päivänä oli Lottie huomannut erään äärettömän pienen, hintelän pojan, joka työskenteli pusien keräämisessä lattialla. Poika näytti tavattoman heikolta, mutta teki työtä yhtä ahkerasti kuin isommatkin pojat. Kerran kun he olivat syömässä päivällistä, huomasi Lottie, ettei pojalla ollut mitään syötävää.

— Eikö sinulla ole päivällistä? hän kysyi.

— Söin sen aamulla, vastasi poika.

— Miksi?

Hartioiden kohotus.

— Haluatko tämän? kysyi Lottie, näyttäen appelsiinia.

Poika otti sen hieman hämillään. Lottie kyseli häneltä nyt kaikenlaisia hänen kotiloistaan ja hänestä itsestään. Poika kertoi, että hänen äitinsä oli kotona, aina vuoteella; isä työskenteli joskus, tavallisesti oli hän juovuksissa. Sitten hänellä oli kolme siskarta ja yksi veli. He kaikki työskentelivät, mutta eivät käyneet kotona juuri koskaan.

Puhuessaan poika oli ottanut lakin päästään ja Lottie huomasi nyt, että hänellä oli vaalea, kihara tukka ja että hänen silmänsä olivat tavattoman suuret ja loistavan siniset; ne näyttivät aina katsovan jonkin etäisyyteen. Pojan nimi oli Stanley. Vanhemmat olivat lettualaisia.

Lottiesta ja Stanleytä tuli nyt ystävykset. Poika näytti kalpaavan jonkun myötätuntoa, sillä kotonahan hänellä oli vain kurjuus ja epäsuor silmien edessä. Lottielle oli onnellinen kotielämä ja hänen sydämensä oli suuri ja jalo. Hän siis otti pikku Stanley suojatukseen. Usein hän toi oman päivällisensä mukana joko pullon marjamehua, appelsiinin tai omenan Stanleylle. Sillä aina söi Stanley oman päivällisensä jo aamulla.

— Miksi niin teet? kysyi Lottie useamman kerran, mutta koskaan ei poika selittänyt.

(Jatk.)

TILAA TOVERITAR!

Humalia ja Maltaita,

joista voitte itse valmistaa kotitekoista juomaa. Lähetämme teille 2½ paunan kannun parasta mallasuurappia ja 4 unssia humalia vähemmällä hinnalla kuin te voisitte saada mistään muualta. Meillä on monivuotinen kokemus maltaiden valmistamisella, joten teidän ei tarvitse epäillä tuotteidemme kunnollisuutta. **Hinta lähetyskulut maksettuna \$1.50.** Jokaisen tilauksen mukana lähetämme ohjeet suomen- ja englanninkielellä. Kirjoittakaa suomenkielellä. — Tilatkaa tänään.

THE HOME SUPPLY CO.,
173 Wisconsin st., Milwaukee, Wis.

TOVERITAR KYMMENVUOTIAS

Helmi—Maalisk. vaiheessa valmistuu Toverittären Kymmenvuotis-juhlajulkaisu. Sen koko tulee olemaan sama kuin järjestömme päivälehtien kymmenvuotisjulkaisuissa. Julkaisun sisällöstä mainittakoon:

Juhlissa, runo, Eemeli Rautiainen. Toverittären historia, —o—o. Kun toukoku tehtiin, Mamma A. Hampaankolosta, Sirkka. Muistossa pidettävä esimerkki, Selma McCone. Venäjän naisoitolas (Runo, kuvan kanssa). Muistelmia, Maiju Nurmi. Naisorjalle. V. Keskinen. Muistoja ja toivomuksia, Emma Mattila. Kiertokulku M. K. (Alaskan kuvia). Muutamia muistelmia Toverin liikkeen ensi ajoilta, Richard Pesola. Kymmenvuotistaipaleelta, Selma McCone. Sosialistisista toiminnasta Calumetiassa ja sen ympäristöllä, Annie Mäkinen. Toverittären nuoruusvuosilta, Mari Haapala. Kymmenen vuotta sitten, Veikko. Karnevasli, Eemeli Rautiainen. Voittaja, Hilja Salo. Kuule ihminen (K. Raution sävellys naiskuorolle). Naisille, kirj. Mieshenkilö.

Tämän lisäksi tulee kirjoituksia vielä seuraavilta tovereilta: Maissi Heikkinen, Tyne Hyrskymurto, Sanni Sevo ja A. Sevo, A. N. Koskela, Fred Koski, Helmi Mattson, y. m.

Kuvia ompeluseuroista, kesäjuhlista, ihanneliitolaisista ja yksityisiä rintakuvia avustajista, kirjeenvaihtajista, asiamiehistä y. m. runsaasti.

Hinta 60 senttiä. — Asiamiehille 20 pros. palkkio.

Tilaukset lähetettävä osotteella: TOVERITAR, Box 99, Astoria, Ore.

TILAUSLIPPU

Lähetetään minulle kpl. Toveritar Kymmenvuotias.

Maksuksi seuraa mukana \$.....

Tilauksen nimi

Osote